

Výbor pre objektívne informovanie verejnosti

Tlačová konferencia 27.07.2012 Bratislava

1. Úvod

Podľa čl. 24 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky cirkvi a náboženské spoločnosti spravujú svoje záležitosti sami, najmä zriaďujú svoje orgány, ustanovujú svojich duchovných, zabezpečujú vyučovanie náboženstva a zakladajú rehoľné a iné cirkevné inštitúcie nezávisle od štátnych orgánov. Podľa čl. 2 ods. 1 Základnej zmluvy medzi Slovenskou republikou a Svätou stolicou, vyhlásenou 326/2001 Z. z. Slovenská republika uznáva právo Katolíckej cirkvi v Slovenskej republike a jej členov na slobodné a nezávislé pôsobenie, ktoré zahŕňa najmä verejné vyznávanie, hlásanie a uskutočňovanie katolíckej viery, slobodu pri plnení poslania Katolíckej cirkvi, vykonávanie jej kompetencií ustanovených kánonickým právom, vykonávanie vlastníckeho práva k jej finančným a materiálnym prostriedkom a spravovanie jej vnútorných vecí.

Z citovaných právnych ustanovení vyplýva, že Katolícka cirkev si riadi svoje vnútorné veci sama a vo svojich vnútorných záležitostiach nie je viazaná právnym poriadkom Slovenskej republiky. Týka sa to – v tejto súvislosti – aj vnútorných hospodárskych vecí. Pravdepodobne sa to netýka nakladania s finančnými prostriedkami, ktoré cirkev dostane od štátu podľa príslušných zákonných ustanovení ako platy duchovných, príspevok na udržiavanie a opravu cirkevných umeleckých pamiatok, udržiavanie cirkevných škôl a iné. Vo veciach, o ktorých budeme hovoriť (ide o hospodárske záležitosti), arcibiskup Trnavskej arcidiecézy bol viazaný iba vnútorným cirkevným právnym poriadkom.

2. **Príspevok na výstavbu Domova dôchodcov v Jacovciach – investor Metropolitanik o.z.**

Výstavba Domova dôchodcov v Jacovciach sa začala v roku 2009. Výstavbu uskutočňuje občianske združenie Metropolitanik. Výstavba je odpoveďou na všeobecný nedostatok miest v domovoch dôchodcov. Podľa údajov Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR v roku 2008 bolo na Slovensku **10 432** nevybavených čakaťov na miesto v domove dôchodcov, v roku 2009 **9 935**, v roku 2010 **7 307**. Domovy dôchodcov sú v pôsobnosti samosprávnych krajov. Samosprávne kraje však uskutočňujú výstavbu domovov dôchodcov v minimálnom rozsahu. Za uplynulé 3 roky samosprávne kraje Bratislava, Trnava, Nitra a pravdepodobne aj ďalšie neuskutočnili žiadnu výstavbu domovov dôchodcov. Známou výnimkou je samosprávny kraj Prešov, ktorý uskutočnil v minulých rokoch výstavu nového domova dôchodcov s kapacitou 80 klientov. Investičné náklady na túto výstavbu činili 160 miliónov SK, čiže **na jedno lôžko v domove dôchodcov vychádza náklad 2 milióny SK.**

Podľa prehlásenia Ľubomíra Bošanského, predsedu OZ Metropolitanik zo 25.07.2012, ktorého kópiu prikladáme, Domov dôchodcov v Jacovciach je v súčasnosti stavebne ukončený na cca 80 %. Doteraz bolo prestavaných na objekte cca 1 550 000,- €. Na

dokončenie je potrebné prestavať cca 550 000,- €. Predpokladané náklady stavby spolu činia 2 100 000 € spolu s DPH (o. z. Metropolitanik nie je platiteľom DPH). V objekte bude 70 lôžok pre klientov. Porovnaním počtu lôžok a nákladov na objekt vychádza, že **náklad na jedno lôžko činí 30 000,- €, čiže cca 900 000,- SK**. Z toho je 19% resp. 20% DPH, ktorú zinkasuje štát.

Z uvedeného vyplýva, že emeritný arcibiskup Ján Sokol finančne podporil výstavbu objektu, ktorý je spoločensky vysoko prospešný, nahradzuje chýbajúcu aktivitu štátu a objekt sa stavia viac než dvakrát efektívnejšie než podobne objekty stavia štát.

3. Transakcia so spoločnosťou Tesco

Rokovanie medzi Trnavskou arcidiecézou a akciovou spoločnosťou Tesco Stores SR, a.s. sa začalo približne v roku 1999. Rokovania boli uzavreté v roku 2001 dohodou. V rámci dohody Trnavská arcidiecéza odpredala firme Tesco stavebný pozemok v kat. úz. Bratislava – Rača za kúpnu cenu 5 325 600,- anglických libier. Túto sumu previedla firma Tesco na účet arcidiecézy v **City Bank Slovakia** na účet číslo **3011130550**. V rámci rokovania darovala firma Tesco Katolíckej cirkvi – Trnavskej arcidiecéze aj 10 000 000,- SK na opravu a údržbu cirkevných budov diecézy. Peňažné prostriedky venovala spoločnosť na základe darovacej zmluvy zo dňa 24.09.1999 a uvedenú sumu Tesco poukázalo dňa 24.09.1999 na účet Trnavskej arcidiecézy v **City Bank Slovakia číslo 3726712297**. Nie je pravda, že táto suma bola poukázaná do Vatikánskej banky. Pokiaľ ide o samostatný dar od spoločnosti Tesco pre Trnavskú arcidiecézu, poukazujeme na prax napríklad Bratislavských mestských častí, ktoré niekedy prijímajú rozhodnutia v prospech komerčných spoločností a komerčné spoločnosti okrem kúpnej ceny poukážu mestskej časti aj finančný dar na verejnoprospešný účel.

Z kúpnej ceny za stavebný pozemok Cirkev zaplatila 2.128 515,- milióna anglických libier ako daň (39,97 % z kúpnej ceny). Zostala čistá suma 3.197 085,- anglických libier. Suma podliehala deleniu medzi Trnavskú arcidiecézu a farnosť Rača, na ktorej území sa stavebný pozemok rozkladal. Podľa vnútornej dohody z kúpnej ceny dostala farnosť Rača 1.162 404,- libier, arcidiecéza Trnava 2.034 681,- libier. Podiel arcidiecézy na kúpnej cene bol premenený na slovenské koruny dňa 12.01.2005 pri kurze 54, 934, čiže **Trnavská arcidiecéza si zapísala na svoj účet 111.773 166,- SKK**. Tieto peniaze boli v neskorších rokoch rozdelené na jednotlivé účely podľa rozhodnutia arcidiecézy. Najväčšiu položku predstavuje príspevok za nový orgán v Dóme sv. Martina v Bratislave. Predkladáme kópiu darovacej zmluvy na 10 000 000,- SK zo dňa 24.09.1999 a kópie výpisu z účtov, ktoré uvádzame vyššie.

4. Dar od amerických poručiteľov

Bezdetná rodina amerických Slovákov odporučila svoj majetok po smrti Katolíckej cirkvi, konkrétne trom cirkevným inštitúciám. Jednou z nich je Trnavská arcidiecéza, ďalšie dve sú zahraničné. Podľa amerického práva z majetku poručiteľov bol vytvorený fond, s ktorým hospodária ustanovené osoby a každoročne jednu tretinu z výnosu fondu poverené osoby poukazujú Trnavskej arcidiecéze. Peniaze prichádzajú

každoročne na riadny účet Trnavskej arcidiecézy. Arcidiecéza s peniazmi hospodári podľa svojich vnútorných pravidiel.

5. **Bankové účty arcidiecézy**

Trnavská arcidiecéza mala a má viacero účtov, jednak podľa účtovných potrieb a jednak podľa zásad dobrého hospodárenia. Pred zavedením eura mala arcidiecéza založené účty pre finančné prostriedky v hlavných svetových menách (dolárový účet, nemecké marky, švajčiarske franky, libry a pod.). Účty mala taktiež vo viacerých bankách - 4 - 5 - pre prípad ak by sa niektorá z bánk ocitla v ťažkostiach, aby arcidiecéza neprišla o všetky svoje prostriedky. Ďalej mala diecéza samostatné účty pre rôzne typy peňazí, ktoré dostávala. Tak mala samostatný účet pre peniaze, ktoré poukazoval štát na platy duchovných, samostatný účet príspevku štátu na cirkevné školy, samostatný účet na obnovu cirkevných umeleckých pamiatok a iné. Mala samostatný účet na charitatívne účely, účet na kostolné zbierky, účet na jednotlivé cirkevné základiny. Okrem toho diecéza využívala rôzne produkty, ktoré ponúkali banky na zvýšenie výnosov vkladov. Išlo najmä o termínované účty. Ekonomické oddelenie Trnavskej arcidiecézy vkladalo peniaze v jednotlivých bankách na termínované účty. V niektorých bankách vklad na termínovaný účet sa previedol na samostatný účet, ktorý po vypršaní termínu bol zavretý. Tak sa stávalo, že arcidiecéza mala v rôznych bankách spolu až niekoľko desiatok účtov. Peniaze zo všetkých termínovaných účtov sa po vypršaní termínu vrátili na účet Trnavskej arcidiecézy. **Niet ani jedného prípadu, kedy by sa peniaze nevrátili na účet diecézy.**

Prikladáme prehľad účtov arcidiecézy v roku 2009 z vytretím identifikačných údajov.

prof. Jozef Hlinický, PhD